

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
Fél évre . . . . . 2 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 25 kr.

Szerkesztőség:

Kurcparti-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetésekre nézve

a lap egy oldala 24 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Bélyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr. Hirdetések Stark Nándor könyvkereskedésében is felvetetnek.

Nyiltér-ben

minden egyes sor közlése 30 kr. Bermentelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen hetenként háromszor:
vasárnap, kedden és pénteken reggel.
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
SIMA FERENC.

Előfizetések elfogadtatnak helyben:
Stark Nándor és Dezső Sándor könyvkereskedésében.
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

A gazda sorsa.

E lap mult számából olvasom, hogy a szegedi kataszteri felügyelőség a szentesi kataszter kiigazítását, vagy jobban mondva a földadó feljebb emelését célozza. — Mert ad-jának bármi címet annak a kataszter-javitgatási szándéknak, s magyarágassák ennek szükségét bármiféle kigondolható okkal, egy bizonyos és ez az, hogy ennek, ha keresztül megy: a földadó tetemes emelkedése lesz a vége.

S ezen jogos aggály teszi azt, hogy bár e lap mult számának vezércikke bőven foglalkozott e kérdéssel, még én egyszer visszakívánom erre vinni úgy az érdekelt gazdaköz-ség, mint a hatóság figyelmét. A gazda sorsát mélyen érdeklő úgyról van itt szó, megérdemli tehát, hogy minden oldalról megvilágíttassék a dolog.

Mint e lap mult számának vezércikke írja, a kataszter-kiigazítás, illetve az egyes földrészek tiszta jövedelmének rektifikálása azért szándékolatik; mert Hód-Mező-Vásár-hely kataszteri tiszta jövedelme az osztályozáskor felette magasra csigázott, s a város birtokosai szakadatlan panasszal voltak eltelve és megmozgattak minden követ, hogy határuk osztályozása utólagosan fölülvizsgáltassék és a tényleges helyzetnek megfelelőleg kiigazítottassék, illetve a tiszta jövedelem lejjebb szállítottassék.

Nem ismerem a hódmezővásárhelyi katasztert, így nem vagyok képes megítélni, hogy mily mérvű az a sérelem, mely ott a földbecslés alkalmával egyes földek osztályozásával elkövetett; de szomorú, hogy ennek éppen Vásárhelyen kellett megtörténni, melynek egyik polgára volt az állami közeg ellenőrzésére kiküldött járásbecslő.

No, de hát ha hiba követtetett el, melyet a vásárhelyiek orvosolni kérnek, s ha bár ennek nem most volna a törvényes ideje; de azért, ha időn túl is, jól teszik, ha kérik, követelik a kiigazítást.

Ennek a kiigazításnak azonban semmi-estre sem az a módja, hogy a mit Vásárhelyen könnyitünk, annyit a szomszéd közsé-gekre terheljünk; mert, ha hiba követtetett el, annak nem a szomszéd községek az okai, hanem a kiküldött állami közeg tulbuzgósága, s így a hibát az államkincstár közös terhére kell kiigazítani.

S ez lehetséges is; mert a törvény előírja a földadó maximumát és ezen maximumnak megfelelőleg készült az országos kataszter. Igen; de a földadó azért folyton növekszik az osztályozás óta a mivelési ághban történt változások felvétele folytán. Az államkincstár

tehát a törvényesen előírt földadó maximum fölül bevett adóból bőven segíthet azon a bajon, mely Hód-Mező-Vásárhelylyel meg-esett. S így nincs rá szükség, hogy a szentesi kataszter törvénytelen rektifikálásával orvosolja az államkincstár azt a sebet, melyet egyik közegének tulbuzgósága a hód-mező-vásárhelyi osztályozásnál ejtett.

Van azonban a dolognak még egy másik oldala is. Azt mondja ugyanis e lap mult számában, hogy e kataszterjavítgatási szándéknak az az oka; mert 1881—82-ben tulságos bőven volt e vidéken a belviz és a mi-att nem lehetett a katasztert a föld tulajdonképpen minősége szerint telvenni, illetve megállapítani.

Erre csak az a megjegyzésem, hogy a szentesi határ a belviz bajokkal ma éppen úgy küzd, mint küzdött 1881. és 1882-ben. S ha javult azóta a társulat segítségével a helyzet; de emelkedett ám a gazda terhe is; mert az ármentesítési költségek kiterjesztettek a fensiki területekre is, mi a föld tiszta jövedelmének megállapításánál szintén komoly számot tesz.

S azután kérdem, hogy az nem jön számba, hogy mikor 1876-ban megállapított a kulcs, mely a föld tiszta jövedelmének kiszámításánál szolgált alapul, akkor 10 frtot vett az államkincstár egy métermázsza buza árául? Vagyis, 10 forintos buza szolgált a föld jövedelme kiszámításának alapjául.

Hol vagyunk most ehez? Maholnap 6 frtért sem tudjuk eladni a buzát, és így, tekintve, hogy egy hold földre átlag 5 métermázsza buza vétetett, s ehez képest 50 frtban volt egy hold föld nyers jövedelme megállapítva, ha most már ezzel szembeállítjuk a mai 6 forintos buzáért, akkor a gazdának 20 frttal csökkent holdanként a nyers bevétele, s így azt lehet mondani, hogy a legnagyobb fáradság, szorgalom, bővebb termelés mellett sem képes a gazda a kataszteri felvétel alapját képezett nyers jövedelmet producálni. Ha tehát a gazda az államkincstártól várhatna valamit, ez nem az, hogy a tiszta jövedelem emeltessék, hanem az, hogy a gabona árának csökkenéséhez képest, lejjebb szállítottassék a földadó.

De, úgy látszik, hogy a földbirtokos gazda sorsa Magyarországon az, hogy amily mérvben csökken jövedelme a gabonaárak olcsósága miatt, épp oly mérvben emelkedik terhe napról napra.

Azért én is ismétlem, amit e lap mult számának vezércikke hangsúlyozott, hogy a szándékolt kataszteri javítgatás ellen a hatóság kellő időben megtegyen mindent.

Egy volt kataszteri bizottsági tag.

A „helyreigazítás“ helyreigazítása.

A „Szentesi Lap“ f. évi június 21-iki számában „Az igazítás helyreigazítása“ című cikkben Balogh János ur kijelenti, hogy ő közölte e lapok június 7-iki számában Csongrádvármegye alkotmányos főispánjainak névsorát, mely diszes névsorból — ugy-mond — ő hagyta ki Tomcsányi Józsefet, mint a ki soha sem volt Csongrádvármegyének alkotmányos főispánja, hanem volt az absolut korszakban e vármegye főnöke, ki olyan helyet foglalt el e megyében, mint egykor Gaal Eduárd cs. kir. biztos, Bonyhádi, Petrovics, vagy Rozgonyi megyei főnökök. — E lapok egy barátjának figyelmeztetésére történt azon kiigazítás tehát, mely szerint Tomcsányi József is e vármegyének egyik alkotmányos főispánja lett volna, történelmileg és közjogilag (?) nem igaznak nyilvánítja, s azt mondja, hogy a „Szentesi Lap“-nak nem lett volna szabad (?) ily értelmű igazítást elfogadni.

Mindig örömmel olvastam, ha Balogh János ur e város történetére vonatkozó némely adatokat közölte a „Szentesi Lap“-ban, valamint azt is, hogy midőn legújában e vármegye alkotmányos főispánjainak névsorát közölte, melylyel Csongrádvármegye monographiája megírójának is hasznos szolgálatot tett. De nem tartottam eme közlést történelmileg, legkevésbé pedig közjogilag annyira fontosnak, hogy a Tomcsányi József nevének az alkotmányos főispánok nevei közül téves kihagyására való figyelmeztetést én tettem volna meg. És ha mégis védelmére kelek a „Sz. L.“ egy barátja figyelmeztetése után történt szerkesztői kiigazítás helyességének, ezt ne tulajdonítsa senki annak, mintha én B. J. ur történelmi buvárlataiba akarnék belekontárkodni; felszólalok azért, mert a ki a történelemnek akar munkálkodni, annak a történelmi valót sem megtagadni, sem meghamisítani nem szabad; ezt teszi pedig Balogh ur, midőn egy alkotmányos érzelmeiben kipróbált, törhetlen férfiut az absolut korszak szolgálatába állít, amelyet soha sem szolgált, s oly férfakkal sorozza egy kategóriába, kiknek szolgálata a magyar nemzet gyaszos napjaira esik.

Meg vagyok róla győződve, hogy ha Balogh J. a vármegye levéltárának az 1861. évi alkotmányos korszakára eső jegyzőkönyveit átvizsgálja, — akkor Tomcsányit nem helyezi a fönt megnevezett császári biztos és megyefőnökökkel egy kategóriába, s helyt ad neki az alkotmányos főispánok diszes sorában. — Miután ezt ő nem teszi, sőt pálcát tör a helyreigazítás felett, engedje meg, hogy én is azt állítsam, miszerint Tomcsányi József csakugyan volt alkotmányos főispánja Csongrádvármegyének, és pedig első az absolut korszak után. Ő volt ugyanis az, ki „a magyar ősi megyei szerkezetnek helyreállítása iránt 1860. október 26-án kiadott legfelsőbb elhatározás folytán, Csongrádvármegye főispánjává 1860. november 26-án 854. szám alatt kelt okmány alapján kinevezetett“, — ki 1860. dec. 18-án Hmvasárhelyen tartott megyei közgyűlésen, a még életben volt 1848—49-iki m. tisztikarból az absolut korszak után az első alkotmányos megyei tisztikart megalakította, a mikor a megye alispánjává Török Bálint, főjegyzőjévé Kovács Ferenc és később Szabó Mihály lettek. Ezen első alkotmányos megyei közgyűlésen — 1. számú jegyzőkönyvi határozat szerint — ő indítványozta, s az ő indítványára óriási lelkesültség közt fogadtatott el, hogy az 1848-iki törvények vétes-

senek kiindulási alapul a megyei rendszer visszaállítására nézve. És azután ez a Tomcsányi József volt az, ki az 1861-iki országgyűlés feloszlatása után — az erőszaknak engedve — 1861. november hó 4-én főispáni állásától megvált, követve az egész megyei tisztikartól.

Balogh János tévedését e dolog felett az szülheti, hogy Tomcsányi József ő felségének 1865. oct. 10-én kelt legfelsőbb kéziratával Csongrádvármegye főispánjává újból kinevezetett, a mely időbeli főispánságáról 1867. ápril 5-én mondott le. De azt hiszem, nem vonható kétségbe, hogy ez az 1862—1867-ig terjedő időszak nem az abszolút korszakot, hanem az ugynevezett *provisoriumot* képezte, a mely két korszak közt — Magyarország politikai helyzetét tekintve — igen nagy különbség van, Különösen az 1865—66-ik év már átmenetet képezett az 1867-iki kiegyezéshez, és így az 1866-tól 1867-ig terjedő megyei főispánkodás soha sem azonosítható egy Gaal Eduard, Bonyhádi, Petrovics, vagy Rozgonyi megyei főnökségével.

Ezek után, azt hiszem, igazat fog nekem adni Balogh János abban, miszerint az 1861-ik évi megyei főispánok hazánk alkotmányos főispánjai voltak.

Szathmáry Ede.

— **A közös kormány és a delegációk.** A „Neue Freue Presse“ jelentése szerint általános feszültséggel tekintenek amaz előterjesztések elé, amelyeket a közös kormány a mai napon a delegációk ülésén tenni fog. Azok után, mik a közös minisiteri értekezletek határozatairól hírlenek, azt hiszik, hogy a mostani követelések a legutóbbi évben megszavazott költségvetés keretében fognak mozogni, — minthogy azonban ismét fegyverekre a jövő évre lényegesen kisebb összeg kell, mint kellett 1889-re, az következik, hogy a közös kormány a delegációk elé egész sorával az új rendes és rendkívüli szükségleteknek fog járulni, a mik megközelítőleg 8 millió frnyi összeget tesznek ki.

A hadügyminisiter, mint azt már mult számunkban jeleztük, ez újabb katonai póthitel-kérést azzal fogja megokolni, hogy Oroszország újabb erősen készül a háborúra, s úgy illik, hogy a támadás ne találjon bennünket készületlenül.

A „SZENTESI LAP“ TÁRCÁJA.

Hogy csaptam én be az én legjobb barátomat?!

Irta DR. MIKECZ ÖDÖN.

Heputyi barátom tehát született, élt és bizonyára, legalább valószínű, hogy meg is fog halni, ha csak úgy nem jár, mint Illés próféta, a kit tüzes szekéren elevenen ragadtak a mennyországba. S miután jelét adta annak, hogy fogai vannak, illetve hogy harapni is tud, eltíltatott az édes anyatejtől, s kénytelen volt megérni pempő, tejbe griz s több efféle tápláló eledellekkel.

No, de nem beszélem el, hogy mint nevedett fel az én Heputyi barátom embrenyi emberré nadrágrongyolás, cseléd szekirozás, kutya szorítás, zsidó gyerek kikerítés, harangozás s több efféle nemes művészetek kultiválása után, mert erre sem időm, sem helyem. Denique, miután több évi iskolaküszöb-koptatás, könyöklési művészet uzoválása és tanárok bosszantási methodusának praktizálása után, annyit legelt a tudományok bokros mezején az én Heputyi barátom, miszerint a tekintetes és tiszteletes professor urak kénytelenek voltak belátni, hogy a magas rőptü szellemet további utján, szerény tudományuk szűkebb határai miatt, nem vezérelhetik, kiadták neki a „testimonium maturitatis“-t, hadd haladjon a korlátlan szellem tovább, kiválóbb tanerők kalauzolása alatt, tulajdonképen pedig, hogy ne keserítse már tovább ez a gaz kölyök amugy is sok keserőséggel szerzett kenyerőket.

Magamnak is utilaput kötöttek a tisztas férfiak ugyanakkor a talpam alá, gondolom hasonló okból.

Próbaszónoklat.

— június 22.

Tegnap tartotta meg a szentesi izr. hitközség által meghívott rabbik utolsója, dr. Klein I. próbaszónoklatát.

És e beszédeiből, melyekben a papi hivatást és kötelességeket magyarázta és fejtette ki, láthattuk, hogy a szónok hivatásának magaslatán áll.

Hosszu volna még kivonatban is közlennem azon fenkölt eszméket, melyeket a szónok hangoztatott, — a kiket legközelebről érdekel, azok ugy is végighallgatták beszédeit, — csak egy epizódot akarok kiemelni, mely a tegnap délelőtt tartott magyar szónoklat közben történt.

A helybeli izr. hitközség több, mint egy évtizede, erkölcsi vezető nélkül szükölködik, mi — sajnos — minden tekintetben meg is látszik rajta; mert ha a hitet valami némileg pótolhatja, az nem lehet más, mint magas fokú tudományos és lelki műveltség, már pedig ilyesmit a legelfogultabb jóakarat sem foghatna a mi hitközségünkre. Elmondhatjuk tehát e hitközség tagjairól, — természetesen csak általánosságban szólva, — hogy se Istent, se embert nem respektálnak, minék fényes tanujelét adták tegnapi magukviselkedésükkel. Nagyon sok templomlátogató ugyanis azt hiszi, hogy a templom nem való másra, minthogy az istenitisztelet alatt beszélgető helyül szolgáljon neki, mint ez most is történt.

Alig fogott ugyanis a szónok beszédebe, már megkezdődött az ilyen alkalmakkor szokásos piaci zaj is, mi végre arra kényszerítette őt, hogy *beszédét félbeszakítva, figyelmeztesse a tisztelt botránycsinálókat, hogy ha unják magukat beszéde alatt, egész bátran eltávozhatsanak.*

Ez a tény eléggé illusztrálja a helybeli izr. hitközségnek vallásérkölcsi tekintetben való züllöttségét és a szónok nemes bátorságát, ki nemcsak bátorsággal rendelkezik, hogy azt a közönséget, melytől megválasztatása függ, ez első alkalommal ily keményen megdorgálja; de kellő tudománnyal és ékesszólással is, hogy azon fenkölt elveket, melyek szerint egy papnak cselekednie kell, közönsége előtt kellő világtábsba helyezze és működése közben érvényre juttassa.

Ha tehát szándéka hitsorsosainak, hogy a szétzüllőfélben levő nyáj ismét összeverődjék, állítsák élére ezt az embert, mert eme munka végrehajtásához kellő vallásos és a kor színvonalán álló műveltség szükséges; de szilárd jellem és vasmarok is.

Igen jó cimborák voltunk együtt. Ez a kölcsönös rokonszenv még onnan dotálódik, midőn a kártyasztal alól, melyen apáink játszottak, az elgurult piculákat egy szívvel-lelekkel keresgélők, s a talált kincset megosztottuk lekiismeretesen. Együtt utaztunk fel Budapestre a magyar jogtudományok ezen Mekájába, jogászok lettünk mindketten s még lakást is közösen váltottunk. Nem mondom el azt a szorgalmas és kitaró tanulásban buzgó életet, melyet Heputyi barátommal folytattunk. A ki átélte, az ugy is tudja; a ki meg nem próbálta, ugy sem tudná azt annak rendje és módja szerint értelmezni s kellően magyarázni, meltányolni.

Denique, éltünk és nem haltunk meg. Harmadéves jogászok voltunk már, midőn azon ármányos historia, melynek elmondására vállalkoztam, megtörtént.

Ünnepnap virradt fel mindkettőnk számára, — megkaptuk a havi gázsit! Heputyi barátom egy utalványon, én pedig egy ötpecsétes levél reménydus boriteka alatt, azon oknál fogva pedig így, mert az én öregem csak akkor szokott levelet írni, mikor pénzt küld, elvégezvén egyszerre mindkettőt. Megírja szorgalmasan, évenként tizszer, — mert két hónapot a csendes otthonban szoktam elquaterkázni, — hogy nagy az adó; huncut a kormány; Tisza Kálmán maholnap a bőrét is lenyuzatja a szegény magyar embernek; a termés is silány volt, a mi kicsi került, annak se adja meg a zsidó az árát, tisztességesen bánjak tehát a pénzzel, mert ezt is csak nagy kincs keserőséggel tudta összekaparítani; végre int a szorgalmas tanulásra, mert csak annak veszem hasznát, a mit beszédek, — már mint a fejembe.

Azt hiszem tehát, hogy minden józan gondolkozásu egyén, ha valóban szíven viseli községe ügyét, ilyen, erre alkalmas egyén mellett fog lándzsát törni.

Abc.

Helyi és megyei hírek.

— **Zsilinszky Mihály**, megvénk főispánja a jövő hó első napjaiban fog véglegesen Szentesre költözni, hogy a megyeházában az eddig üresen állt főispáni lakást elfoglalja, mely már teljesen be van rendezve. Az, hogy a főispán a megye székházában fog lakni, kétségtelenül azt fogja eredményezni, hogy az alispán is követni fogja az ő példáját, s visszafoglalja a megye által adott alispáni lakást. Ezt nemcsak természetes; de illő dolognak is tartanánk.

— **Városi közgyűlés.** Szentes város képviselő-testülete f. évi június hó 24-én délelőtt 9 órakor közgyűlést tart. A közgyűlésen a következő ügyek kerülnek tárgyalás alá:

1. A jogügyi szakosztály véleményes javaslata, a városi II. aljegyzői állás rendszeresítése tárgyában hozott 21.—889. sz. határozat folytán, a jegyzői kar összes teendőinek megállapítása iránt.

2. A polgári leányiskola telkéhez polgármester által megvett Mácsai Ferdinánd-féle háztelek megvételének jóváhagyása iránti intézkedés.

3. A város tulajdonát képező úrgesori porta eladásának jóváhagyása feletti intézkedés.

4. Tanácsi előterjesztés a felső és alsó csordajárásokon aggasztó mérvben fellépett sáskák irtásáról és az irtással felmerült költségekről.

— **Az armentesítő társulat** f. hó 27-én központi választmányi ülést, 28-án pedig rendkívüli közgyűlést fog tartani. — E gyűlésre előre is felhívjuk az érdekelté, különösen pedig a szentesi közgyűlési tagok figyelmét; mert e gyűlésen Szentes és vidékét érdeklő fontos belvisszabályozási tervek is kerülnek elintézés alá.

— **A sáska**, az egyptomi tiz csapások egyike, ugy látszik állandó rovatot kér az alföldi lapokban. E veszélyes rovar ellen küzd most ugyanis az egész Körös—Tisza—Maros köze. Figyelemre méltó dolog, hogy e féreg-milliárdra az alföldi városok között Szentes hívta először fel a közfigyelmét. A szegedi lapok, mikor először irtuk, hogy mily harcot folytat közönségünk a sáska ellen, élcelődtek rajtunk, hogy a szentesi ember kezdetben kutyába se vette a tücsköt, hanem akkor kapott aztán ásóra, kapára, mikor megtudta, hogy az a sok ménkü tücsök sáska. Most már, mint a „Szegedi Híradó“ és „Szegedi Napló“-ból olvassuk: a tücsök — fájdalom — ott is sáskává vált, s küzdenek az elpusztításával a szegediek is teljes erőfeszítéssel; de minden nagyobb eredmény nélkül; mert a sáskává vált tücsöknek már Szegeden is kinőtt a szárnya és elrepül a borona, nyárfa-vessző és ciprusi sövény előtt, éppen ugy, mint Szentesen. S már éppen ugy ott, mint a

Én is megszoktam aztán irni évenként tizszer, hogy egészségem jó, melyhez hasonlót kívánok. Továbbá, hogy ezen az atkozott Pesten minden drágul, maholnap már levegőt is pénzen adnak, bár spórolok, mint a vén Abraham, a ki tökmagot szokott vacsorázni, meg sem tudok „kijönni“ a havi pénzzel, kérek ennyi meg ennyi utósegedelmet. (Levelem ezen passusa természetesen mindig változott a körölményekhez képest.) Különben éjjelem, napalom egygyé teszem, hogy szegényére ne váljak dicső őseimnek, kik a hazáért áldozák drága vérüket, én pedig a tudományok bajnokává szegődtem s ha kell, kész vagyok annak martyrjává lenni stb. stb.

A fent említett ünnepnapon is roppant szívemre kötötte az öregem a már megszokottakat, azzal a különbséggel, hogy levelét így végezte: rossz időket élünk, rossz csillagok járnak! — Szerető apád.

Erre már én is egész neki keseredtem.

— Hej, Heputyi pajtás, — szóltam — öntsük le ezt a keserőséget egy kis másállással, mert különben megöl a bubánat.

A szót tett követte, különben is este felé volt az idő. Addig bankódtunk a haza romjain, sirattuk letűnt dicsőségünket. Azok a fekete gyerekek meg ugy a szívünk szerint huzták, hogy oda áldoztuk utolsó fityingünket is a haza oltárára, hadd boldoguljon más szegény ember is, hisz ugy megszolgál érte szegény pincér, szegény cigány. Nem mondom el részletről részletre hazafui bánatunk következményeit, csak annyit, hogy nagy elérékenyedéssel balagtunk haza.

(Folytatása következik.)

szomszéd községek és városokban, a mező mellett még a magasabb növényterületet is kezdik megszállani. — Nem is kellett az Alföldnek egyéb, csak még a sáska.

— **Urnapija.** Csütörtökön volt a rom. kath. egyháznak egyik legjelentősebb napja, az oltári szenteknek ünnepe, melyet az egyház — hagyományosan — fényes körmenettel szokott megünnepelni. Nem jut eszünkbe gáncsolni bármely felekezet vallásos szertartását, tiszteletben tarjuk azt, mint a legszentebb kegyeletnek „ne nyulj hozzám” virágát, mégis kérjük, hogy a vallásos szertartásnak az igehirdetésből álló része nem-e illetékes szentélyében, a templom falai közt volna helyén? Az, hogy az egyház egyik szónoka e napon nyílt téren szokta emberemlékezet óta beszédjét megtartani, még nem bizonyítja azt, hogy az eljárás helyes, hogy az nem sérelmes, nem bántó a többi felekezetbeliek vallásos érzelmeire.

— **Követválasztók névjegyzéke.** Az 1890. évre érvényes ideiglenes követválasztói névjegyzék f. évi július hó 5-ik napjától 25-éig bezárólag a város közigazgatási iktatóhivatalában közzsémle nére van kitéve, mely idő alatt azt délelőtt 8 órától 12-ig és délután 2 órától 6-ig mindenki megtekintheti s ellene az 1874. évi XXXIII. t. c. 44. §-a alapján felszólámlással élhet. A felszólámlások beadására f. évi július 5-től 15-ig bezárólag terjedő idő tüzetett ki. Szentes városában az 1890. évre összesen 2243 követválasztó van összeírva.

— **Gyógyszertár Sándorfalván.** Sándorfalván még eddig nem volt gyógyszerár, s mint értesülünk, Kristó Nagy Imre gyógyszerész, Kristó Nagy Imre polgártársunk fia, ide gyógyszerári jog megadásáért folyamodott a miniszteriumhoz. Sándorfalva ma már egy nagy, népes község és így itt egy gyógyszerár felállítását fontos közegészségügyi érdek.

— **Dorozsmán,** mint onnan levelezőnk írja, a közelebb elhunyt Kovács Imre városi főjegyző helyére *Tajthy* Ferencet fogják megválasztani. *Tajthy* levelezőnk szerint, az egész Dorozsma egyhangú választotta lesz.

— **Imaház-szentelés.** A szentesi evang. egyház filiájának Csépan korszakot alkotó nagy napja volt a múlt vasárnapon. Ekkor lön ugyanis nagy áldozattal emelt imaháza és iskolája felszentelvé. Magát a szentelési aktust *dr. Szeberényi Gusztáv* bányakerületi püspök megbízásából *Achim Adám* békesi esperes végezte. Az alkalmi beszédet *Petrovics Soma*, az anyaegyház lelkésze tartotta, míg a szomszéd t.-földvári egyház segédlelkésze *Sax* az urvacsoaráját szolgáltatta ki. Az ünnepélyes isteni tiszteleten részt vett a községi előjáróság, számos intelligens család a vidékről, *Sarkadi Imre* sasi ev. ref. lelkész. A teljesen elkészült épület kívül-belül szemnek, szívnél jól eső izléssel van kiállítva s a legsikerültebb alkotások számába mehet. A mindenünne dicseretekkel elhalmozott kis gyülekezet örömet nem lehet leírni. Este a szentesi magyar banda hangjai mellett óriási sátor alatt megtartott s anyagilag is sikerült látogatott mulatság zárta be a nagy napot.

— **Értesítés.** A helybeli polgári leányiskola növendékeinek évről vizsgálatára f. évi június hó 25-én délelőtt fog a gymnázium nagytermében megtartatni; a tornavizsga ugyanazon délután 6 órakor fog a polgári leányiskola helyiségében megtartatni, hol egyszerűs mind a női kézimunkák is közzsémle nére lesznek kitéve. Ezen vizsgálatokra a t. szülők és a tanügyi barátai tisztelettel meghívottnak. *Az igazgatóság.*

— **A madarak és sáskák.** Hogy a határunkat pusztító sáskák nem az u. n. vándorsáskák, a melyek Ázsiában és Afrikában pusztítanak leginkább, azt lapunkban már említettük. De hát honnan termett az a sok millió kártékony rovar? Bizony a földből. Csakhogy a korábbi években a seregélyek, pacsirták és fecskék idejekorán föl vadászgattak. Az ember ilyen korláthatja, hogy némely madárfaj mennyi jó szolgálatot tesz az embernek. Tavaly és az idén az erős tavaszi viharok rendkívül nagy pusztítást tettek ezekben a madárnemekben, úgy, hogy fecskét alig, seregélyt pedig éppen nem lehet látni. Innen van az, hogy a tavalyi sáskák petéitől az idén meg-hemzsegett a föld s az ember maga kénytelen a pusztításával foglalkozni.

— **Vérgengző férj.** A csongrádi ugynevezett öreg szőlőkben a napokban egy Kovács András nevű gazda féltékenységi dühében meglötte a feleségét. Az asszony arccal bukott a földre s életlenül látszott feküdni. A vérgengző ember azt hitte, hogy meghalt az asszony, a ki tényleg halottnak szinlelte magát akkor is, midőn a férje megrázta. Erre Kovács maga ellen fordítá a fegyvert, s a mellébe lött, de magát se találta halálosan. A meglőtt házaspár most élet és halál közt fekszik Csongrádon.

Hirek a szomszédból.

— **A kunszentmártoni** csolnakázó és korcsolyázó egyesület folyó évi június hó 29-én a felső erdőben, saját alaptökéjének gyarapítására táncvigalmat rendez. Belépti díj személyenként egy forint,

családjegy 2 frt 50 kr. Kezdeté délután 5 órakor. A mulatság kedvezőtlen idő esetén a Masáth-féle vendéglőben tartatik meg. Mint halljuk, Szentesről is számosan készülnek e mulatságra átrándulni.

— **Aranyelet Szeged vidékén.** Érdekes hírrel lepte meg a m. kir. kincstári jogügyi igazgatósága Szeged város hatóságát. Fölhívta ugyanis a figyelmét egy nagyobb arany leltre, melyet Szeged vidékén, Martonos határában találtak. A kincstári jogügyi igazgatóság ugyanis hitelt érdemlő tudósítást kapott, arról, hogy egy Mózes Antal nevű martonosi lakos, a ki Szegedre a hetivásárookra a Tiszán dereglyével szokott bejárni s a hídfőnél szokott kikötöni, egy régi, nagyobb aranyérmét hordozott a szegedi ékszerész üzletekben, az arany értékének megállapítása végett. Megfordult a Klauzál-téri Pollák testvérek aranyműves boltjában és Schillinger üveggereskedő üzletében is, hol azzal dicsekedett, hogy Weisz Károly monostori lakos földjén 1500 darab olyan pénzt talált, mint a minőt felmutatott. A kincstári jogügyi igazgatóság most arra kéri a hatóságot, hogy az alitóltagos aranyelet ügyében haladéktalanul vizsgálatot indítson, hallgassa ki a megnevezett kereskedőket s vallomásaik nyomán kutassa fel Mózes Antalt és az aranyakat koboza el tőle, ráadásul még fenyttesse is meg. A polgármesteri hivatal ez ügyben már megtette a kellő intézkedéseket. Az aranyelet, ha ugyan nemcsak afele nyári kacsá a róla szóló hír, 15,000 forintot érhet.

— **A tekintélyes cipész.** P. Gy. csabai cipész a napokban valamely nézeteltérés miatt szóváltásba elegyedett a feleségével. Az asszony kitűnően győzte szóval s már-már letorkolta férjét, mikor ez, se szó, se beszéd, felkapta dikicsét s megszurkálta vele zengő életpárját. A megdikicsezett oldalborda feljelentése folytán a vérgengző susztert kérdőre fogvan a rendőrség, hogy hát miért hasogatja fel a felesége bőrét, mikor az nem cipőnek való? — ez felelte: „muszáj az embernek fentartani a tekintélyét.” Furesa módja ez a tekintély fentartásának; de — nem rossz!

Az asszonyirtó.

A hatszoros rablógylkos előtt, mint azt múlt számunkban már jelezttük, f. hó 19-én hirdette ki a szegedi törvényszék a lapunkban is közölt vádhatározatot, a melynek alapján borzalmat keltő büneiért számolnia kell.

Gyömbér megvetett lábakkal, fakó, közömbös arccal s a beszélő bíróra élesen rászegezett tekintettel hallgatta meg a törvényszék vádhatározatát.

A bakó se sujtathat már nagyobbat a véres kezű szörnyeteg fejére, mint ez a vádhatározat. Hat kegyetlenül lemészárolt ember életéért vesz a törvény igazságos bosszút, oszt igazságos bűnhődést.

A bírói tanácsban voltak: dr. Rósa Kálmán elnök, dr. Schnell Frigyes és Scherban bírák.

Jelen volt az asszonyirtó védője: dr. Ivánkovics Sándor ügyvéd is. Mondják, hogy maga választotta meg védőjét a szörnyeteg, a kinek a bőrre különben valóságos vadászatot tartottak az ambiciózus fiatal jogászok. Ugy halljuk, vagy 16 ügyvéd kérte a törvényszéktől Gyömbér Pált kliensül.

Az asszonyirtó azonban tetszése szerint választott. Rósa bíró így szól hozzá:

— Van Szegeden 70 ügyvéd, válasszon közülök egyet.

Gondolkozott az asszonyirtó. Azután ezt mondta:

— Ismerek nehányat.

— Kiket?

— Jó lesz Ivánkovics ügyvéd ur.

Igy estek el a konkurráló fiskálisok Ivánkovics mellett.

A hatszoros rablógylkos szűk szavú, a kérdésre is egy-két szóval válaszol. Az egész változás, a mit reá tett a vádhatározat, abból állott, hogy miközben ráolvasták a fejére, hol a jobb, hol a bal lábára támaszkodott. Azok a bizonyos arcizmok, melyek ilyenkor rendesen igen nyugtalanok, szintazonképen nem árultak el valami nagy lelkibánatot, avagy zavart. Állt s hallotta az áldozatainak a nevének többszörösen, a nélkül, hogy belesápadt volna.

A vádhatározatot már közöltük. A szörnyeteg hat rablógylkosság és rablógylkossági kísérlet, továbbá két betörés és egy lopás miatt helyeztetik vád alá.

Nagy csend volt.

— Megértette? — szól az elnök.

Az asszonyirtó ép ily röviden felelt.

— Meg.

— Megnyugszik benne, vagy főlebbez?

Erre is röviden válaszolt.

— Nem apellálok...

Ezt mondta, azután, miután a védő is megnyugvását jelentette ki, a szörnyeteket visszavezették a cellájába.

Ipar, kereskedelem, gazdaság.

— **Cs. kir. szab. Adriai biztosító-társulat Triestben.** Az 1888-dik év ugyaszólván a teherképesség próbaköve volt a biztosító intézetekre nevezve. — Azok köze, melyek a próbát fényesen kiállítottak, bátran sorolható az „Adriai biztosító-társulat,” mely azon erkölyvesztesség dacára, mely a jegybiztosítási osztályban érte, felette kedvező zárszámadással lephetett biztosítottai és részvényesei elebe. — Az „Adriai biztosító-társulat” immár azon helyzetben van, hogy függetlenítheti magát egyik vagy másik biztosítási ág üzletfolyásától. — Nagy biztosítási tőkei oly jövedelmet hoznak az említett társulatnak, melynek segélyével az egyensúlyt helyreállíthatja, ha egyik vagy másik üzletág veszteséggel járna. Az „Adriai biztosító-társulat” 1888. évi zárszámadása igen tanulságos. Abból azon megjegyzéses nyerhető, hogy esakis oly kiváló és nagy tőkével bíró intézetek, mint az Adriai biztosító-társulat, állhatnak fenn rendíthetetlenül a jelenlegi versenyhulláms közepette, míg fiatal, csekély rendkívüli tartalékokkal ellátott intézeteknek letűkért nehez küzdelmeket kell vívniok. — Az említett társulat közgyűlése f. év június 6-án tartatott meg Triestben, s az ez alkalommal beterjesztett 1888. évi igazgatósági jelentésből a következő lényegesebb adatokat közöljük: I. Elembiztosítási osztály. — Ezen biztosítási ág az „Adriai biztosító-társulat” által különös előszeretettel ápolatik; korántsem folyamodik külsőleg sokat igerő és válságban üres kombinációk csabeszeközéhez, hanem az egyes es becsületet utat választja. Hogy eljárása helyes, mutatja életbiztosítási üzlete, mely évről-évre szép gyarapodást mutat fel: erről fényes tanúságot tesz az 1888. év: A kiállított követnyek kerek 10 es felmilió frt tőke es 14,755 forint jaradekot rugtak. A gyarapodás mult ev ellenében 4,779,330 frt tőke es 8947 frt jaradekot tesz, a biztosítási állomány immar tehát az 50 millió forintot tulhaladta. — Ez 50,334,381 frt tőke es 129,750 frt jaradekot tesz. A halál es eleteset biztosításokert törtent kifizetesek ezen agozatok mivelese óta 13,871,080 frt irtogyteltek. A díjtartalek 750,550 frttal emelkedett es 9,793,653 frtot tesz. Az életbiztosítási osztály, a nyerenemnyel biztosítottokra eső rész levonása utan, 106,809 frt 45 kr. nyeresegget mutat fel. II. Elemi (tűz-, szállítvány- es jeg) biztosítások. Mig az 1887-évbén a tűzbiztosítás nagy vesztességgel járt, s a jegybiztosítási osztály díjbevetele 7,860,205 forintra rugott, viszbiztosításokra 2,303,268 forint fordítatott. Karokert 5,917,622 frt fizettetett, melyből 2,174,205 frt a viszbiztosításokra esik; ezenkivül 208,421 frt meg függöben levő karokert teletett felre. A díjtartalek a tűzbiztosítási agban 1,475,641 frtra rug; s a saját számlara maradt díjbevetel 50¹/₂ kamatatt teszi; a szállítványbiztosítás díjtartaleka 10,109 frtot tesz. Az idöbeli díjak taréaja az elmult evben kerek 19 millió frtot ert el. A tarsulat fennállasa óta az összes forgalmi agkaban előfordult karok fejében 148 millió frtot fizetett ki. A forszámadás 272,247 frt 64 kr. nyeresegget mutat fel, melyből az alapszabályszerű javadalmazások levonása utan részvényenkint 50 frt osztalek kifizetese határozatott el. — Az értékpapírok nyeresegget mutattak fel, — az 1888. évben az előbbi osztály meglehetősen kedvezően zárult, holott a jegybiztosítás igen tetemes vesztességgel járt. Ezen vesztesség fedezésére azonban az előbbi években gyűjtött jegybiztosítási külön tartalék áll rendelkezésre, mely azonban csak részben vetetett igénybe, es az igazgatóság jonak találta a jegyvesztesség egy részét a többi osztályok forgalmi többleteiből fedezni, úgy, hogy a jegybiztosítás külön tartalékra még 200,000 frt új számlara előírható volt. A harom elembiztosítási magasabb értéke által eredményezett nyerenemny a számlaba be nem vonatott, hanem az egész összeg, vagyis 169,433 frt az árfolyam tartalekemelésére fordítatott. A tarsulat tartalekai (a 4 milliót levő részvényökön kivül, melyre 40 kamatt — 1,600,000 forint fizettetett be) 1888 dec. hó vegevel a 12 millió frtot felülhaladja, es pedig az életbiztosítások tiszta díjtartaleka 8,844,863 frt, a tűzbiztosítások tiszta díjtartaleka 1,475,641 frt, a szállítványbiztosítás tiszta díjtartaleka 10,109 frt, a jegybiztosítás külön tartaléka 200,000 frt, az árfolyamingadozások tartaléka 240,297 frt, az életbiztosítási ág külön nyerenemnytartaleka 250,000 frt es az általános nyerenemny-tartalekalap 1,085,129 frt. — Az Adriai biztosító-társulat már egy fel század óta van hazánkban képviselve. Jelenlegi magyarországi főkepviselete, illetve magyarországi osztálya Budapesten báró Podmanický Frigyes vezetése alatt áll.

Elhaltak névsora.

Jun. 16-tól jun. 22-ig.

Hönigsfeld Erzsébet, 65 éves, szivbaj. — Balogh János, 1¹/₂ éves, bélhurut. — Németh Katalin, 20 éves, tüdővész. — Rác Maria, 5 éves, tüdőlob. — Paszti Ferenc, 1 hónapos, rángórcs. — Sebesi Zsuzsanna, 50 éves, szivszelhüdes. — Radai Peter, 34 éves, tüdővész. — Fehér Samuel, 70 éves, agyszelhüdes. — Kis Erzsébet, 64 éves, szervi szivkór. — Sebesi János, 50 éves, öngylkos, akasztás által. — Erdőháti Nagy Sándor, 51 éves, tüdővész. — Szabó Anna, 33 éves, bélhurut. — Tóth Terezia, 14 éves, véletlenül kutba fullt. — Vass Imre, 21 éves, öngylkos, lövés által. — Pataki Ferenc, 65 éves, gyomorrák. — Horvath Erzsébet, 13 éves, agyhártyalob. — Dónáth István, 63 éves, tüdővész. — Köver Kis Anna, 80 éves, agykór. — Csányi Etelka, 13 éves, görvölykór. — Tóth Maria, 2 hetes, születési gyengeség. — Kovács Sándor, 3 hetes, bélhurut. — Udvardi Zsuzsanna, 35 éves, agyhártyalob.

REGÉNY-CSARNOK.

A boszorkány.

— Siciliani regény. —

17. közl.

Az ifju sziciliani arca örömtől ragyogott.

— Hogyan érdemeltem ennyi szerelmet? — kiálta fel.

— Köszönjed a Fabianának, Giovanni, — mondá Judith mosolygva, — még mielőtt láttalak volna, ismertelek és szivem hozzád mintegy delej által

vonzatott. Oly nagy hévvel rajzoló előttem a te nemességod, bátorságod, lelked szép ösztöneit és a jogtalan elnyomást, melyet szenvedél. A szerencsétlenek szeretik a szerencsétleneket. A szerelem szánlom utján idéztetik fel. Azután meglátalak Giovanni, és egész életem sorsa egy pillanat alatt el lön hátróva.

Az ifju szenvedélyesen csókolá meg Judith kicsiny, fehér kezét.

— És mindazáltal, kedvesem, mi vagyok én? Fattyu, oly szegény fattyu, hogy atyád soha sem fog beleegyezni egyesülésünkbe.

— Oh! mi vagyok én magam, Giovanni. Egy zsidónő, nyomorult fajzata egy gyűlölt és üldözött népnek, kivel nem egyesülne a koldus, ki átlukasztott kalapját tartva élém alamizsnáért könyörög?

— Az mindegy. Atyád gazdag, oly gazdag, hogy azok, kik nem köszöntik őt az utcán, lealázzák magukat előtte, midőn a pénzsükség készíti őket lakásán megjeleni. Bennem gyűlölni fogja a keresztényt s megvetni a szegényt.

— A te vallásod és családod nem akadályozhattak meg téged szerelmedben, nemde? — felelé Judith bátor mosolyra készítettén magát könyűi közepett.

— A te szíved egyetlen kincsem, kedvesem, s azt jól akarom megőrizni; ez teszi előttem válaszat oly keserűvé. Ha rá gondolkodom, hogy ezen megbecsülhetlen kincset a Fabianának köszönhetem, ki egész életem felett őrző angyalként lebegett, fájdalommal válok el tőle is. Két őrző angyalom kell elhagynom; egyedül fogok állani e közömbös vagy ellenséges világban. A ti emléktek elég lesz-e nekem, hogy bátorságomat fentartsa? — Szegény nő, mi lesz belőle, egyedül maradván gyenge s tulszigazott fejével, nemes szívével s titkolt és büszke nyomorával?

— Térj magadhoz, Giovanni! — felelé az ifju leány, mintegy megsértve ezen gondolatok által, — én fogok örködni felette.

E percben észrevehék a stregát, ki lassu léptekkel közeledett feléjük; komoly és levert volt; magas homloka még sápadtabbnak látszott, mint rendszeren.

Kinyujtá sovány karjait a két szerető felé; majd keresztbe font karokkal megállván Giovanni előtt, elfojtott haraggal így szólott:

— Tehát elűztek ők téged tűzhelyükről, nemde? — holnap el kell hagynod Girgentit, hogy felöltsd a nápolyi katona gyalazatos csuháját, s hogy elfojtsd életedet a bűzös kaszárnyában, te, olajfa s gesztenyeerdőink szabad gyermeke, illatos virányaink vadásza s gyönyörű romjaink álmodója?

— Igaz! — felelé az ifju. — Hogyan tudja ezt, Fabiana?

Fabiana intett fejével, hogy ne zavarják őt meg gondolatai közepett, míg Judith alig hallhatóan sutogá Giovanni felé:

— Vajjon nem tud-e ő mindent, a jövőt s a multat?

— És mintha nem volna elég megölni testedet, — folytatá a strega lassankint lelkesülve, — még lelked is meg akarák törni, félvén attól, hogy egy barátságos kéz fog feléd nyulni, hogy egy biztató szó vissza fogja adni bátorságodat, fogva akartak tartani; de a strega hívott s te megjelentél, dacára a szolgának, ki őrt állott ajtódnál.

— Ha az ajtó zárva van, az ablak szolgál kijáróul, — felelé a sziciliai mosolyogva, — csak egy elég hosszú kótél szükséges.

— Volt gondom egyet elhelyezni ételmi kosarad fenekén, — felelé a Fabiana.

— Tudtam jól, hogy ezen váratlan segítség legjobb barátomtól érkezett! — kiálta fel Giovanni. — Ön az én jó angyalom, mert ezen kótél nélkül nem menekülhettem volna meg, s hiába hívott volna távoznom kellett anélkül, hogy viszont láttam volna önt és Judithot.

(Folytatása következik.)

Hirdetmény.

A szentesi követválasztó kerület központi válaszmánya által közhírré tétetik, hogy a követválasztóknak az 1890. évre érvényes ideiglenes névjegyzéke Szentes város közigazgatási iktató hivatalában **f. évi július hó 5-ik napjától 25-ig** bezárólag közszemlére lévén kitéve, ezen idő alatt a névjegyzéket d. e. 8 órától 12-ig mindenki megtekintheti, délután 2 órától 6 óráig lemásolhatja, miről oly hozzáadással értesítetik a közönség, hogy a névjegyzék ellen az 1874. évi XXXIII. t. c. 44. §-nak rendelkezésére képest bárki is, úgy saját személyét illetőleg, valamint a névjegyzékben történt bármely jogtalan felvétel, vagy kihagyás miatt, felszólalhat.

A felszólamlások beadása határidejűl f. évi július hó 5-től 15-ig bezárólag terjedő idő, a felszólamlásokra teendő észrevételek beadására pedig az idézett törvény 53. §-a értelmében július hó 16-tól 25-ig terjedő 10 nap tűzetik ki. Figyelmeztetnek az érdekeltek, hogy a felszólamlások és az azokra tett észrevételek a szentesi választói kerület központi válaszmányához címezve, a szükséges okiratokkal felszerelvén, bélyegmentes beadványban Szentes város polgármesteri hivatalánál írásban nyújtandók be.

Kelt Szentes város központi válaszmányának 1889. évi június hó 15 és 16-án tartott üléséből.

Sarkadi N. Mihály, kpv. elnök. **Ónodi Lajos,** kpv. jegyző.

Egy jégverem jég

van eladó a kispiacon levő Halász Szabó János-féle háznál. Bővebb értesítéssel szolgál

Nyiri Gerzon.

1191.—1889. sz. Csongrádvármegye tiszáninnyi járás szolgabírói hivatalától.

Pályázati hirdetmény.

Csongrádvármegye tiszáninnyi járás keretéhez tartozó Dorozsma városában elhalálózás folytán megüresedett, évi 600 frt fizetéssel, 100 frt lakbérletmennyel s egyéb, a szabályrendeletben körülirt munkálatokért megszabott díjakkal javadalmazott egyik **jegyzői állásra** ezennel pályázat nyittatik.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűleg felszerelt kérvényeiket a Dorozsmán székelő járási szolgabírói hivatalhoz e **hó 28-áig** bezárólag beküldjék.

Dorozsmán, 1889. június 18.

Szalay Miklós,
főszolgabíró.

Értesítés.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy **legjobb minőségű**

tűzifám

a Tiszán megérkezett s azt úgy a Tiszaparton, mint tul a kurcai üzlethelyiségemben **eredeti méterölésben** árusítom el.

2-3

Tisztelettel

SZABÓ ZSIGMOND.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **férfi s női divatáru, vászon, posztó, pipere és rövidáru üzletemet**

uri-utcában (III. t. 137. szám a.) levő, **ujjonnan épült saját házamba** tettem át és a mai kor minden igényeinek megfelelőleg, egész ujjonnan rendeztem be, a legfinomabb nemű **fűszerárakkal** egybekötve.

Az általános bizalom, melyet lelkiismeretes működésem által kiérdemelnem sikerült, arra serkentett, hogy ugyanezen házamban

érez, fakoporsó, sűrű- és sűrűkereszt-raktárt

létesítsek. Ezen raktáram a legdiszesebb és legszolidabb gyártmányú árukkal való ellátását, ugyszintén az e feletti ügyeletet magamnak fentartva, tetteges vezényletével **Csizmadia János** és **Kuczik Lajos** urakat biztam meg, kik szakismeretüknél fogva arra fognak törekedni, hogy tisztelt vevőim igényei teljesen kielégíttessenek s azon bizalmat, melyben eddig részesültem, ezután is minden tekintetben kiérdemeljem.

Jelentésem szives figyelembe, új üzletemet pedig becses pártfogásba ajánlva, mély tiszteletem kifejezése mellett maradok:

Nyiri Gerzon.

Az első budapesti érckoporsó gyár

kizárólagos raktára Szentesen

NYIRI GERZON

rőfős kereskedő urnál létezik.

MARX és GROSSMANN

első budapesti érckoporsó gyára.

